

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि
विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत, नांदेड येथे
नवीन शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : मकृवि-२०१०/प्र.क्र.१३४/७-अे

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय विस्तार, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १२ ऑक्टोबर, २०२३.

संदर्भ :-

१. महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांचे जा.क्र.मकृप/शिक्षण १७४३(A), दि.२८.०३.२०१९ चे पत्र.
२. महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांचे जा.क्र.मकृप/शिक्षण १ प्र.क्र.२९२०/२९३४/२०२२, दि.२०.१२.२०२२ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्रातील नांदेड जिल्ह्याची सन २०११ च्या जनगणनेनुसार ३३,६१,२९२ लोकसंख्या असून, या जिल्ह्यात एकूण १६ तालुक्यांचा समावेश आहे. नांदेड जिल्ह्यातील जमीन अत्यंत सुपीक असून, या भागातील विष्णुपुरी धरणामुळे तेथे बागायती शेती करण्यास पुरेसा वाव आहे. वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत, नांदेड जिल्ह्यात सद्यःस्थितीत शासकीय कृषि/संलग्न महाविद्यालय अस्तित्वात नाही. त्यामुळे या जिल्ह्यात शासकीय कृषि महाविद्यालय सुरु झाल्यास, उच्च माध्यमिक शिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्याच जिल्ह्याच्या ठिकाणी शेतीविषयक ज्ञान घेणे सोयीचे होणार आहे. विद्यार्थ्यांना शेतीविषयक शिक्षण मिळाल्यास शेती सुधारण्यास व पर्यायाने आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास मोठी मदत होणार आहे. तसेच, याद्वारे ग्रामपातळीवर विस्तार कार्यकर्ते, ग्रामसेवक, कृषि मित्र व तज्ज्ञ मार्गदर्शक निर्माण होऊ शकतील. याशिवाय आधुनिक पद्धतीने शेती करावी यासाठी, शेतकऱ्यांना कृषि शिक्षण, कृषि सल्ला व सेवा देणे शक्य होऊन, शेतकऱ्यांच्या पिकांची उत्पादकता वाढेल व पर्यायाने त्यांचा आर्थिकस्तर वाढून देशाची प्रगती होण्यास मदत होईल. सद्यःस्थितीत नांदेड जिल्ह्यात शासकीय कृषि व संलग्न महाविद्यालय नसल्याने, नांदेड येथे शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन होणे आवश्यक आहे.

२. भारतीय कृषि अनुसंधान परिषदेच्या, पाचव्या अधिष्ठाता समितीच्या निकषानुसार, प्रस्तावित शासकीय नांदेड कृषि महाविद्यालयासाठी ३० हेक्टर जमिनीची आवश्यकता आहे. सद्यःस्थितीत वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापिठातंर्गत, नांदेड जिल्ह्यात कृषि तंत्र विद्यालयांतर्गत ५२ हेक्टर जमीन, कापूस संशोधन केंद्रांतर्गत बाफना टी पॉईट येथील ३६.३३ हेक्टर व धनेगांव फार्म येथील १७.४० हेक्टर अशी एकूण १०५.७३ हेक्टर कृषि विद्यापिठाची जमीन उपलब्ध आहे. यामधून नांदेड येथे, शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन करण्यासाठी ३० हेक्टर जमीन उपलब्ध होणार आहे.

३. नांदेड येथे शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन करण्याचा प्रस्तावास, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषदेच्या दि.२२.०२.२०२१ रोजी संपन्न झालेल्या १०४ व्या बैठकीमध्ये ठराव क्र.०७/१०४, दि.२२.०२.२०२१ अन्वये मान्यता प्रदान केली असून, सदरच्या प्रस्तावाबाबत कृषि परिषदेने शासनाकडे

शिफारस केलेली आहे. वरील सर्व बाबींचा विचार करता, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत नांदेड येथे, नवीन शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत, नांदेड येथे ६० विद्यार्थी प्रती वर्ष प्रवेश क्षमता असलेले शासकीय कृषि महाविद्यालय सन २०२३-२४ या शैक्षणिक वर्षापासून सुरु करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली यांच्या ५ व्या अधिष्ठाता समितीच्या निकषानुसार शिक्षकीय ४५ व शिक्षकेतर ४३ पदे निर्माण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. यास उच्चस्तर सचिव समितीची रितसर मान्यता घेण्यात येईल.

३. वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी अंतर्गत, नांदेड येथे ६० विद्यार्थी प्रतिवर्ष प्रवेश क्षमतेचे शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापन करण्यासाठी, शिक्षकीय/शिक्षकेतर पदांच्या वेतनासाठी रु.४७७२.३३ लाख, आवर्ती खर्च रु.११२.९२ लाख व अनावर्ती खर्च रु.९७६९.०० लाख असा एकूण रु.१४६५४ लाख खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. शासकीय कृषि महाविद्यालयासाठी आवश्यक मनुष्यबळ व इतर सुविधा उपलब्ध झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांची प्रवेश प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

५. सदर शासन निर्णय मा.मंत्रीमंडळाच्या दि.१६/०९/२०२३ रोजी दिलेल्या मान्यतेच्या अनुषंगाने, तसेच, वित्त विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २७३/२०२३/व्यय-१, दि.०६.१०.२०२३ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२३१०१२१५१९२१०५०९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

५. मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
६. अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सदस्य सचिव तथा महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.
८. कुलगुरु,वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ,परभणी.
९. कुलसचिव,वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ,परभणी.
- १०.नियंत्रक,वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ,परभणी.
- ११.जिल्हाधिकारी,नांदेड.
- १२.उपविभागीय कृषि अधिकारी,नांदेड.
१३. महालेखापाल,महाराष्ट्र १/२ (लेखापरीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
१४. जिल्हा कोषागार अधिकारी,नांदेड/ उप कोषागार अधिकारी, नांदेड.
१५. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१६. उप लेखा परीक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई.
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१९. अवर सचिव, वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई.
२०. अवर सचिव, नियोजन विभाग (कार्यासन- १४३१), मंत्रालय, मुंबई.
२१. निवडनस्ती (कार्यासन-७ ओ).